

Jaarverslag 2021 en Jaarplan 2022

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2021 en het jaarplan 2022 van de Groene Hart Rekenkamer. In het jaarverslag 2021 geven wij een verantwoording van de activiteiten en uitgaven in 2021. In het jaarplan 2022 leest u wat we het komende onderzoekjaar gaan doen. Welke activiteiten staan gepland, welke onderzoeken lopen er, of worden gestart en wat is de begroting? Alles erop gericht om u te ondersteunen in uw controlerende en kaderstellende rol.

Ook in 2021 hadden we te maken de corona beperkingen. Ons voornemen om de raden van de deelnemende gemeenten te bezoeken om hiermee het contact met de raadsleden te bevorderen, hebben we daardoor niet kunnen uitvoeren. Wij hopen de raden in 2022 wel te kunnen bezoeken. Wij hebben de griffiers verzocht de Groene Hart Rekenkamer een onderdeel te laten zijn van het introductieprogramma van de nieuwe raden.

Onze kennismakingsgesprekken met de burgemeester en gemeentesecretaris van de deelnemende gemeenten hebben wij in 2021 digitaal kunnen doen. Tijdens die gesprekken hebben we afgesproken, dat we jaarlijks minimaal één keer per jaar een bijpraatmoment met elkaar hebben.

In 2021 heeft een evaluatie van de Groene Hart Rekenkamer plaatsgevonden. Eén van de discussiepunten die uit deze evaluatie kwam, betreft de hoogte van het budget van de Groene Hart Rekenkamer. Op het moment van het schrijven van dit jaarplan 2022 is nog niet bekend of de raden van de deelnemende gemeenten besluiten om het budget van de Groene Hart Rekenkamer te verhogen. In het jaarplan dat nu voor ligt, is daarom geen rekening gehouden met een eventuele budgetverhoging.

Het jaar 2022 betekent dat er een nieuwe programmaraad komt en het afscheid van de huidige programmaraad. Wij danken de huidige programmaraad en de griffier van Waddinxveen voor de positieve samenwerking en zinvolle inbreng op onze voorstellen. Wij zien uit om met de nieuwe programmaraad en met de griffier van Bodegraven-Reeuwijk ook op deze constructieve manier samen te werken.

FINANCIËEL VERSLAG 2021

De onderstaande tabel geeft inzicht in de inkomsten en uitgaven van de financiële middelen van de rekenkamercommissie in 2021

INKOMSTEN		UITGAVEN	
Wat	Bedrag	Wat	Bedrag
Deelnemersbijdragen	€ 108.899	Vergoeding leden	€ 22.500
Budgetoverschot 2020	€ 2.509	Ambtelijk secretaris	€ 12.661
		Onderzoeksbudget	€ 52.685
		Lidmaatschap NVR	€ 1.265
		Overschot	€ 22.297
Totaal	€ 111.408	Totaal	€ 111.408

Toelichting op onderzoeksbudget: In 2021 is het onderzoeksbudget besteed aan het onderzoek Wonen (opleverfactuur), Doe mee onderzoek Wob NVR en het onderzoek Participatiewet (startfactuur en vervolgfactuur).

DE REKENKAMERCOMMISSIE

Samenstelling Groene Hart Rekenkamer

De Groene Hart rekenkamer bestaat uit drie onafhankelijke externe leden en wordt ondersteund door de ambtelijk secretaris. Op onderstaande foto ziet u van links naar rechts: Elly van der Welle (ambtelijk secretaris, sinds januari 2020), Marjolijn Blom (voorzitter), Jeroen van Oort (lid) en Maarten ter Hoeve (lid en vicevoorzitter).

De Rekenkamercommissie is sinds april 2017 in deze samenstelling actief.

Vergaderingen

De Groene Hart Rekenkamer komt maandelijks bij elkaar. In 2021 is er 14 keer vergaderd. Daarnaast vergadert de commissie elk kwartaal met de programmaraad. Dit heeft in 2021 3 keer plaatsgevonden.

TAAKSTELLING

De Groene Hart rekenkamer ondersteunt de gemeenteraden in hun controlerende en kaderstellende taak.

Dit doet zij door onderzoek uit te voeren naar de volgende drie zaken:

- **Rechtmatigheid:** voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- **Doelmatigheid:** is de voorbereiding en de uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
- **Doeltreffendheid:** zijn de beoogde effecten van het beleid daadwerkelijk behaald?

De Groene Hart rekenkamer beziet de mogelijkheden om gemeenschappelijke onderzoeken voor de gemeenten uit te voeren maar heeft ook de ruimte om voor individuele gemeenten onderwerpen onder de loep te nemen. De rekenkamercommissie zorgt hoe dan ook voor een evenwichtige verdeling van onderzoek over de gemeenten.

PROGRAMMARAAD

De programmaraad is ingesteld om de verbinding met de vier gemeenteraden te borgen. Vanuit elke deelnemende gemeente zijn twee raadsleden vertegenwoordigd. In 2021 was de samenstelling van de programmaraad:

- Robin Kersbergen en Johannes Mattiesing namens Bodegraven-Reeuwijk;
- Wout Schonewille en Jacques Rozendaal namens Gouda;
- Hans van Mourik en Femke Vleij namens Waddinxveen;
- Johan Helmer (voorzitter) en Peter Molenaar namens Zuidplas.

Adviseur van de programmaraad was Frederik van der Dussen, griffier van de gemeente Waddinxveen. In de tweede helft van 2021 heeft Hans Rijs, griffier van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, het adviseurschap van de programmaraad overgenomen.

Jaarverslag 2021 en Jaarplan 2022

AFGEROND ONDERZOEK WOONBELEID

In september 2021 hebben wij het onderzoek Woonbeleid aangeboden aan de gemeenteraden. Ook de presentatie van dit onderzoek was digitaal. Het aantal toegestane raadsleden in het gemeentehuis was zeer beperkt. Er was veel belangstelling voor de presentatie. De deelname namens de raden was als volgt: Bodegraven-Reeuwijk 3, Gouda 6, Waddinxveen 8, Zuidplas 7.

In het onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

1. Wat werd bij aanvang in elk van de vier gemeenten precies beoogd met het woonbeleid zoals dat in onder meer de vigerende woonvisie is benoemd? Inclusief reconstructie van de beleidsdoelen uit de gemeentelijke woonvisie naar beleidsuitvoering, programmering, instrumenten, aannamen en veronderstellingen die aan de woonvisie ten grondslag liggen en de vraag naar de sturingsmogelijkheden die een gemeente heeft om het woonbeleid succesvol tot uitvoering te brengen.
2. Zijn de beleidsdoelen in elk van de vier gemeenten SMART en zijn ze gehaald? In welke mate heeft het beleid en de uitvoering die elk van de gemeenten hieraan hebben gegeven bijgedragen aan de gestelde doelen? Hierbij gaan we in op het werkingsmechanisme van instrumenten, de mix van instrumenten in relatie tot de rol van de gemeente, de context waarin elk van de gemeenten opereert, het speelveld waarin gemeenten zich bevinden en hoe elk van de gemeenten met belanghebbenden opereert in het woonbeleid en de uitvoering daarvan (denk bijvoorbeeld ook aan de interactie met andere overheden, en met ontwikkelaars en bouwers, corporaties en beleggers).
3. Welke aanbevelingen kunnen we destilleren om het woonbeleid in elk van de vier gemeenten te optimaliseren, ook in het licht van de huidige en toekomstige (markt)ontwikkelingen?

In het onderzoek Woonbeleid heeft de Groene Hart Rekenkamer per gemeente aanbevelingen gedaan aan de gemeenteraad en aan het college. Daarnaast zijn op basis van het onderzoek overkoepelende aanbevelingen gedaan voor de vier gemeenten.

De rapporten over Woonbeleid met de conclusies en aanbevelingen staan op de website van de Groene Hart Rekenkamer, <https://www.groenehartrekenkamer.nl/documenten/>.

AFGEROND ONDERZOEK WOB

Voor het eerst hebben wij meegedaan aan het Doe Mee onderzoek van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). Onderwerp was de praktijk van de WOB bij decentrale overheden.

De centrale vraag van het onderzoek luidt:

Hoe geven de overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wet open overheid (Woo) straks gaat stellen?

Aan dit onderzoek namen 93 rekenkamer(commissies) deel. Bij onze onderzoeken hebben wij de regie op het onderzoek en bewaken de kwaliteit van het onderzoek. Dit onderzoek is onder regie en verantwoordelijkheid van de NVRK uitgevoerd. Het onderzoek is inmiddels afgerond. In februari 2022 ontvangen wij de definitieve factsheet per gemeente. Op basis daarvan zullen wij een terugkoppeling geven aan de raden. In welke vorm dit gebeurt, is afhankelijk van onze beoordeling van de kwaliteit en uitkomsten van het onderzoek.

LOPEND ONDERZOEK PARTICIPATIEWET

Eind 2021 is het onderzoek Participatiewet gestart. De raden en colleges zijn geïnformeerd over het waarom van het onderzoek, de onderzoeksvragen, onderzoeksopzet en wie het onderzoek uitvoert. Wij vinden het niet wenselijk in de verkiezingstijd of vlak daarna een rekenkamerrapport te presenteren. Raadsleden hebben in die periode andere zaken aan hun hoofd. Omdat dit een uitgebreid onderzoek is, presenteren wij de resultaten daarom na het zomerreces.

NOG UIT TE VOEREN VOORTGANGSONDERZOEKEN

In ons jaarplan 2021 hebben wij aangegeven dat wij zullen beoordelen of wij een voortgangsonderzoek gaan uitvoeren naar een reeds uitgebracht rapport van de Groene Hart Rekenkamer. In een voortgangsonderzoek onderzoeken wij wat meetbaar is terug te zien van de aanbevelingen die de raden hebben overgenomen bij de onderzoeksrapporten. Wij hebben besloten dit te gaan doen voor meerdere rapporten die wij hebben uitgebracht. Wij willen die opdracht in 2022 laten uitvoeren door onderzoekers van een Universiteit.

Jaarverslag 2021 en Jaarplan 2022

ONDERZOEKSPROGRAMMA

Groslijst

Om te komen tot nieuwe onderzoeksonderwerpen nodigt de rekenkamercommissie via de programmaraad de raden uit tot het aanleveren van mogelijke onderzoeksonderwerpen. Eveneens staat de rekenkamercommissie open voor suggesties vanuit de inwoners, organisaties of media. Daarnaast stelt de rekenkamercommissie op basis van actualiteiten en haar expertise onderzoeksonderwerpen voor. Samen vormt dit de groslijst met mogelijke onderzoeksonderwerpen.

Selectiecriteria

De criteria die de rekenkamercommissie hanteert bij het selecteren van de onderzoeksonderwerpen zijn als volgt:

- In hoeverre past het voorstel binnen de primaire taak van GHR-functie?;
- Kan men in potentie leren van het onderzoek? (effectiviteit);
- Er heeft in de afgelopen 5 jaar geen onderzoek plaatsgevonden op dit onderwerp (in brede zin);
- Draagvlak binnen en/of tussen gemeenten;
- Urgentie;
- Bevoegdheid van de gemeente;
- Substantieel, organisatorisch, financieel en maatschappelijk belang;
- Spreiding beleidsvelden en gemeenten;
- Uitvoerbaar binnen de beschikbare middelen.

Huidige groslijst

Op de groslijst zijn de onderwerpen opgenomen die door de raden van de deelnemende gemeenten zijn aangedragen, onderwerpen uit de inventarisatie onder raden in 2017 en 2019 en onderwerpen ingebracht door de Groene Hart Rekenkamer. Dit leidt tot het volgende overzicht:

- Afvalbeleid
- Amv's
- Algoritme
- kosten decentralisaties sociaal domein
- Dienstverlening in het kader van Wabo
- Digitale dienstverlening
- Effect preventief jeugd- en jongerenbeleid
- Europese subsidiemogelijkheden
- Evaluatie maatregelen, uitwerking en gevolgen Corona-pandemie
- Huisvesting arbeidsmigranten
- Inburgering
- Integriteit
- Inzet van externen
- Kosten van afvalinzameling en transparantie in tariefopbouw
- Onderwijsachterstandenbeleid
- Re-integratie
- Risico's en kansen van inwonersgroei
- Toegankelijkheid openbare ruimte
- Verbonden partijen

Shortlist

Op basis van de selectiecriteria komt de rekenkamercommissie jaarlijks tot een shortlist. Een overzicht van enkele (ongeveer 3) onderzoeksonderwerpen waaruit gekozen wordt voor aankomend onderzoek. De onderwerpen worden kort toegelicht in het onderzoeksprogramma en besproken met de programmaraad. Uiteindelijk maakt de rekenkamercommissie een keuze voor een onderzoeksonderwerp.

ONDERZOEKSPROGRAMMA 2022

Aan de programmaraad hebben wij de volgende shortlist voor 2022 voorgelegd: Afvalbeleid en Algoritme. De programmaraad heeft ons gevraagd aan de shortlist toe te voegen het onderwerp inzet van externen. Welke invloed heeft de inzet van externen op de consistentie van beleid?

Wij hebben besloten om in het jaarplan 2022 nog geen keuze te maken voor het volgende onderzoeksonderwerp. Door de programmaraad is het hiervoor genoemde onderwerp aangedragen voor de shortlist. Daarnaast willen wij, op basis van input van de programmaraad, ons nog iets verder verdiepen in het onderwerp afvalbeleid voordat we een keuze maken. Verder willen we graag de input van de nieuwe raden ophalen voor mogelijke onderzoeksonderwerpen voor de groslijst of een volgende shortlist. Wij houden u op de hoogte via een nieuwsbrief.

BEGROTING 2022

Het volgende overzicht geeft de begrote middelen voor 2022 weer:

Wat	Bedrag in €
Vergoeding leden	€ 22.500
Ambtelijk secretaris	€ 15.300
Onderzoeksbudget	€ 82.540
Overige kosten	€ 1.500
Totaalbudget	€ 121.840

Toelichting op budget

Onderzoeksbudget: Het onderzoeksbudget wordt benut voor de uitvoering van onderzoeken. Onderzoeken lopen door, en daarom ook over, jaren heen.

Vergoeding leden: De leden van de rekenkamercommissie ontvangen een vaste maandvergoeding. De voorzitter ontvangt een maandelijkse vergoeding van € 650,- en de leden ontvangen een vergoeding van € 500,- per maand voor hun werkzaamheden. De maandelijkse onkostenvergoeding bedraagt € 75,-. De ambtelijk secretaris werkt op inhuurbasis. In het budget is voor de secretaris een tijdsbesteding van 200 uur geraamd.

Overige kosten: De overige kosten in 2021 bestaan uit het lidmaatschap NVRR en overige kosten.

Totaal budget: Uitgangspunt voor het totaalbudget is de bijdrage van de vier deelnemende gemeenten. Elke gemeente draagt per inwoner € 0,60 bij. Voor de berekening is uitgegaan van de inwonersaantallen van het CBS per 1-1-2021. In dit budget is een bedrag van € 11.140,- opgenomen, dat is overgeheveld van het budget 2021 naar 2022.

Jaarverslag 2021 en Jaarplan 2022

OVERIGE ACTIVITEITEN 2022

Presentatie onderzoeksrapporten

Zoals u van ons gewend bent, presenteren wij de uitkomsten van een onderzoek aan de raden. Dit gebeurt in een gemeenschappelijke bijeenkomst in één van de vier gemeenten. Voor de presentatie van het onderzoek Participatiewet zullen wij in overleg met de programmaraad bepalen in welke vorm (digitaal, fysiek of beide) deze bijeenkomst zal plaatsvinden. Dat is natuurlijk ook afhankelijk van wat op dat moment is toegestaan.

Overige activiteiten

Zoals we in ons voorwoord ook al hebben aangegeven willen we graag in 2022 kennis maken met de nieuwe raden en colleges. Ook zullen wij de burgemeester en gemeentesecretaris van de deelnemende gemeenten bezoeken. Tot slot willen wij ook de contacten met de griffiers intensiveren.

CONTACT

De Groene Hart Rekenkamer komt maandelijks bijeen (met uitzondering van het zomerreces in juli en augustus) voor haar reguliere vergaderingen. Deze vergaderingen worden in beslotenheid gehouden. Daarnaast vergadert de rekenkamercommissie ieder kwartaal met de programmaraad. U kunt u bij ons terecht als u meer informatie wilt over de Groene Hart Rekenkamer of als u een idee wilt aandragen voor een mogelijk onderzoek.

Wij zijn te bereiken via:

Telefoon: 0621476574.

E-mail: info@groenehartrekenkamer.nl

Postadres: Postbus 1086, 2800 BB Gouda